

Zo ging dat ...

... in Stevoort in 1914: voorbereiding van het leveren van paarden aan de bezetter

De Eerste Wereldoorlog was een vernietigende oorlog, die levens eiste op een schaal die voorheen ongekend was. Tot in 1918 vonden op Europese slagvelden miljoenen mensen de dood. Het waren echter niet alleen mensen die er het leven bij inschoten. Ook enorm veel dieren werden het slachtoffer van de oorlogsvoering. Met name bij de paarden die in het begin van de oorlog nog bij de cavalerie dienden, en bij de paarden die de artilleriestukken trokken was het dodental schokkend. De behoefte aan verse dieren voor alle legers was zeer groot. Zo groot dat via de gewone kanalen onvoldoende paarden aangevoerd en opgeleid konden worden. Zo groot dat ook de landbouwers en andere paardenbezitters onder de burgerbevolking ongerust begonnen te worden.

Einde oktober 1914, toen de oorlog bijna drie maanden bezig was, zag men ook in Stevoort in dat het wellicht niet meer lang zou duren voordat er voor het leger van de bezetter paarden opgeëist zouden worden. In een poging om te voorkomen dat individuele paardenbezitters het gelag zouden moeten betalen en om te voorkomen dat er willekeurige opeisingen zouden plaatsvinden, werkte het gemeentebestuur van Stevoort alvast een procedure uit om de last van de aankomende opeisingen zo veel mogelijk te verdelen over alle schouders.

In zijn zitting van 24 oktober 1914 besliste de gemeenteraad dat bij lottrekking beslist zou worden wiens paard als eerste afgeleverd zou worden, indien het Duitse leger tot opeising zou over gaan. Iedereen die een paard bezat dat twee jaar of meer oud was, moest mee loten. Wie al een paard geleverd had, en blijkbaar had Willem Santermans uit de Lindestraat al een paard aan de bezetter moeten leveren – werd vrijgesteld van deelname aan volgende lotingen. De vergoeding voor de opgeëiste paarden zou – voor zover de Duitsers niet of onvoldoende zouden betalen – uit de gemeentekas betaald worden. Voor de vergoeding uit de gemeentekas zou men zich baseren op de waarde die op het paard geplakt zou worden door een

commissie van niet met naam genoemde *goede houders en kenners van paarden*.

Tekstuitgave: Stadsarchief Hasselt, *verslagregister van de beraadslagingen van de gemeenteraad van Stevoort*, 1914.

De gemeenteraad van Stevoort.

Zitting van den 24 oktober 1914.

Tegenwoordig de heeren Palmers, burgemeester, Thijs, schepene, 's Heeren, schepene, Vandenborne, Martens, Vanstraelen, Deveux, Vossen, leden, G. Ory, sekretaris.

Daar het mogelijk is dat het Duitse leger paarden zou kunnen opeischen neemt de gemeenteraad de volgende beslissing: Ten einde alle moeilijkheden en onaangenaamheden te voorkomen die zulke opeischingen zouden kunnen meebrengen, en om alle houders van paard op gelijken voet te stellen, zal er onder de paarden van gansch de gemeente die den ouderdom hebben van twee jaren, geloot worden. Die het lot aanwijst moet zijn paard leveren, die eens een paarden geleverd heeft moet geen deel meer nemen aan de volgende loting.

Indien er geene betaling zou volgen van deze geleverde paarden dan zullen ze vergoed worden door de gemeente (dit is ook insgelijks voor de levering der karren). Bij het vertrek der paarden zal de waarde vastgesteld worden door middel van schatting, gedaan door goede houders en kenners van paarden. Santermans Willem uit de Lindestraat, die alreeds een paard geleverd heeft, zal niet meer deelnemen aan eene loting.

Gedaan in zitting op datum als boven.

Namens de raad:

De sekretaris

G. Ory

De burgemeester

Albert Palmers

Rombout Nijssen
Rijksarchief Hasselt